

NOTITIE

Betreft: Consultatie wijziging Kadasterwet

Datum: 2 augustus 2021

Bijlage(n): -

1. Achtergrond reactie

Als toezichthouder op de WOZ-uitvoering heeft de Waarderingskamer belang bij ontwikkelingen die de kwaliteit van de geo-registraties beïnvloeden. Gezien de grote rol die het Kadaster heeft op het terrein van de geo-registraties raakt een wijziging van de Kadasterwet ook het werkterrein van de Waarderingskamer. Ook op het onderwerp van het beheer van de Landelijke Voorziening WOZ die het Kadaster op grond van artikel 3 van de Kadaster verzorgt, raakte het voorstel de samenwerking tussen Waarderingskamer en Kadaster. Vanuit dit perspectief hebben wij gekeken naar het voorgenomen wetsvoorstel.

2. Gevolgen wijziging voor burgers, bedrijven en overheid

Anders dan in de aankondiging van deze consultatie staat, heeft de voorgenomen wijziging naar de mening van de Waarderingskamer wel gevolgen voor burgers, bedrijven en de overheid. Wij onderschrijven daarmee niet de opmerking dat er een gelijkwaardige situatie ontstaat, wanneer bij het toevoegen van een activiteit aan de algemene maatregel van bestuur in de toelichting wordt ingegaan op de gevolgen van de taak die dan wordt opgedragen. Een toelichting op een algemene maatregel van bestuur heeft een geheel andere status dan een wetgevingsproces.

Wij zijn van mening dat er daarom wel sprake is van gevolgen voor burgers, bedrijfsleven en overheidsorganisaties, omdat, zoals in de memorie van toelichting ook wordt beschreven, het uitdrukkelijk de bedoeling is om met dit wetsvoorstel het opdragen van taken aan het Kadaster eenvoudiger te maken en sneller te kunnen realiseren.

Bij de taken die nu tot nu toe aan het Kadaster zijn opgedragen en die zijn vastgelegd in artikel 3 van de Kadasterwet, is steeds sprake geweest van een zorgvuldig wetgevingsproces, waarbij in de parlementaire behandeling de afweging gemaakt kon worden over de voor- en nadelen van het al dan niet opdragen van de genoemde taak aan het Kadaster. Over iedere taak afzonderlijk heeft daarmee een zorgvuldige parlementaire afweging kunnen plaatsvinden. In die parlementaire afweging kon dan op adequate wijze aandacht worden gegeven aan de gevolgen voor burgers, bedrijfsleven en overheidsorganisaties.

Consequentie van het opdragen van een extra taak aan het Kadaster voor burgers kan bijvoorbeeld zijn dat door het onderbrengen van taken bij het Kadaster er sprake is van

verandering in de transparante beschikbaarheid van gegevens, omdat uitvoering door het Kadaster ook zal betekenen dat gegevens primair beschikbaar zullen zijn via de kanalen van het Kadaster. Voor overheidsorganisaties kan de via het voorgestelde AMvB onderbrengen van taken bij het Kadaster betekenen dat zij zelf een deel van hun autonomie verliezen wat betreft het op een doelmatige wijze inrichten van werkprocessen waarvoor zij verantwoordelijk zijn (gedwongen winkelnering).

3. Markt en overheid, de voordelen van concurrentie

Speciale aandacht willen wij vragen voor de consequenties die het eenvoudig opdragen van taken aan het Kadaster kan hebben voor het bedrijfsleven. Het zonder zorgvuldige (parlementaire) afweging onderbrengen van taken bij het Kadaster kan betekenen dat werkzaamheden onttrokken worden aan de markt, hetgeen ertoe leidt dat er voor die werkzaamheden geen sprake meer zal zijn van marktconcurrentie. Natuurlijk heeft dit invloed op de hoeveelheid werkzaamheden die het bedrijfsleven op dit terrein kunnen uitvoeren. Dit lijkt ons niet in overeenstemming met de uitgangspunten van het beleid gericht op markt en overheid. Maar veel belangrijker nog is dat wij de ontwikkeling om via regelgeving meer taken bij een overheidsorganisatie onder te brengen onwenselijk achten vanuit het perspectief dat juist op de terreinen waarop deze eventuele activiteiten van het Kadaster zich bevinden, sprake is van technologische en prijs-ontwikkelingen waarbij sterk geprofiteerd kan worden van marktconcurrentie.

4. Ons advies

Wij willen u daarom adviseren deze wijziging van de Kadasterwet niet door te voeren en ook in de toekomst bij elke beoogde uitbreiding van taken van het Kadaster een zorgvuldige parlementaire afweging te laten plaatsvinden op grond van een specifiek wetsvoorstel.

Mocht u besluiten om het wetsvoorstel toch te willen doorzetten, dan willen wij u adviseren om de nagestreefde vereenvoudiging van de procedure niet alleen toe te passen voor het opdragen van nieuwe taken aan het Kadaster, maar ook voor het heroverwegen van bestaande taken van het Kadaster. Dit laatste heeft dan vooral betrekking op de taken die niet direct samenhangen met de Basisregistratie Kadaster en het beheer van de Openbare Registers voor onroerende zaken, schepen en luchtvaartuigen. Concreet zou dit laatste dan bijvoorbeeld betekenen dat de activiteiten die nu benoemd zijn in artikel 3, eerste lid, van de Kadasterwet onder m, n en o (de landelijke voorzieningen voor de BAG, de Basisregistratie WOZ en de BGT) opgenomen zouden kunnen worden in de beoogde AMvB en geen plek meer zouden hoeven te hebben in de Kadasterwet. Wellicht kan dit ook gelden voor andere in artikel 3 genoemde activiteiten, zoals de rol van het Kadaster bij de informatievoorziening over kabels en leidingen en het beheer van geografische informatie voor Defensie. Hiermee kan dan de met dit wetsvoorstel beoogde flexibiliteit een bijdrage leveren aan het bereiken van de verdeling van activiteiten zoals nagestreefd in het beleid markt en overheid.